

Список використаних джерел:

1 Мельник С. І. Фінансова безпека підприємства: сутність та сучасні проблеми забезпечення. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 1(2). С. 7-12.

2 Метеленко Н. Г. Системні кризи в економіці промислового регіону: ідентифікація у напрямку економічної безпеки. *Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* м. Кропивницький, 14 квіт. 2020 р. Центральнoукраїн. нац. техн. ун-т. 2020. С. 66-68.

3 Носирєв О. О. Регіональна економічна безпека як фактор підвищення конкурентоспроможності економіки. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2014. Вип.10. Т.1. С. 199-203.

4 Волощук Л. О., Науменко К. І. Фінансова стратегія в управлінні розвитком та економічною безпекою підприємств. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2017. № 1. С. 23-30.

5 Носирєв О. О. Фінансові інструменти промислового розвитку в підвищенні економічної безпеки держави. *Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств: матеріали X міжнародної науково-практичної конференції (26-27 листопада 2019 р.)*. Харків. НТУ «ХПІ». С. 139-141.

Носирєв О.О.

*кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного бізнесу та фінансів*

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

м. Харків, Україна

Ручка К.І.

магістрант кафедри міжнародного бізнесу та фінансів

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

м. Харків, Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ

Оборотні активи займають значну частку в загальній валюті балансу. Це наймобільніша частина капіталу, від стану і раціонального використання якого залежать результати господарської діяльності і фінансовий стан підприємства. Оборотні активи – це мобільні активи підприємства, що контролюються підприємством, неоднорідні за своїм складом та знаходяться на різних стадіях кругообігу, які призначені для забезпечення безперервного й планомірного процесу господарської діяльності, споживаються та поновлюються у короткостроковому періоді з метою забезпечення певної економічної вигоди у

майбутньому. Як економічна категорія оборотні активи виражають систему відносин, які складаються як зовні, так й усередині підприємства, щодо формування та використання найбільш мінливої частини активів підприємства.

На підприємствах України важливо впливає фактор сезонності виробництва внаслідок природних особливостей, саме тому класифікація оборотних активів відповідно до рівня варіабельності розміру є важливим критерієм поділу. За цим критерієм класифікації можна розрізняти постійні оборотні активи, тобто ті, які протягом досліджуваного часу постійно перебувають у складі активів підприємств, внаслідок чого можливо достовірно розрахувати мінімальну потребу в цих активах, та змінні, тобто ті оборотні активи, обсяг яких постійно коливається залежно від сезонних потреб та інших факторів впливу.

Оборотні активи й оборотний капітал є двома категоріями, які характеризують одні й ті самі об'єкти: грошові кошти, короткострокові фінансові вкладення, дебіторську заборгованість й запаси. Але оборотний капітал – це більш ємне поняття за оборотні активи. Оборотний капітал має двоїсту економічну природу – з одного боку, він показує складові оборотних активів, а з іншого, характеризує джерела їхнього фінансування.

Співвідношення оборотних та необоротних активів підприємств промисловості України за 2015-2019 рр. подано на рис. 2.

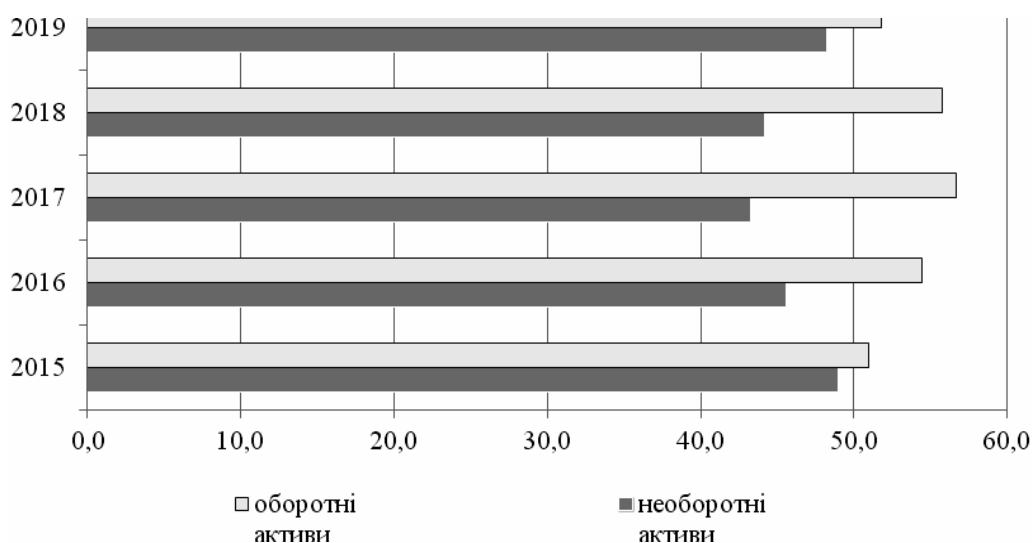

Рисунок 1 – Співвідношення оборотних та необоротних активів підприємств промисловості України, 2015-2019 рр., %

Перерозподіл оборотного капіталу із сфери виробництва до сфери обігу відображає неефективність процесів його формування й використання. Недостатність оборотного капіталу у підприємствах промисловості зумовлює несвоєчасне виконання розрахунків, виникнення фінансових зобов'язань, зростання в структурі джерел фінансування оборотного капіталу питомої ваги позикових коштів його формування. Тому формування та використання

оборотного капіталу є необхідною передумовою забезпечення безперервності процесу виробництва та реалізації продукції, досягнення належного рівня фінансової стійкості й прибутковості. Показники оборотності оборотних коштів можуть розраховуватися по всіх оборотних коштах, які беруть участь в обороті, і по окремих елементах. Зміна оборотності коштів виявляється шляхом зіставлення фактичних показників з плановими показниками чи попереднього періоду. В результаті порівняння показників оборотності оборотних коштів виявляється її прискорення або уповільнення. При прискоренні оборотності оборотних коштів з обороту вивільняються матеріальні ресурси й джерела їхнього утворення, при уповільненні – до обігу долучаються додаткові кошти. Вивільнення оборотних коштів унаслідок прискорення їхньої оборотності може бути абсолютним і відносним. Абсолютне вивільнення має місце, якщо фактичні залишки оборотних коштів менше нормативу чи залишків попереднього періоду при збереженні чи перевищенні обсягу реалізації за розглянутий період. Відносне вивільнення оборотних коштів має місце в тих випадках, коли прискорення їхньої оборотності відбувається одночасно із зростанням обсягу випуску продукції, причому темп зростання обсягу виробництва випереджає темп росту залишків оборотних коштів.

Ефективність використання оборотних активів істотно впливає на результати господарської діяльності, а для її оцінки застосовують різні напрями аналізу фінансового стану (рис. 2).

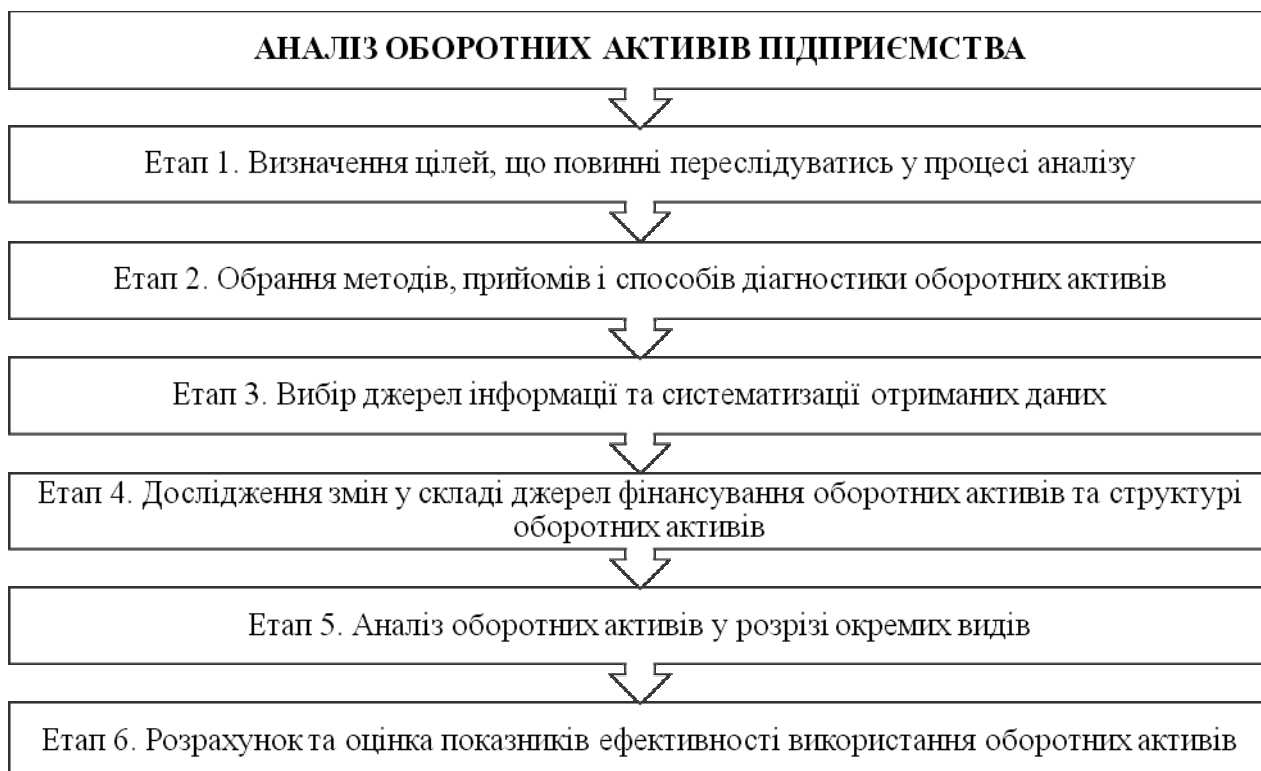

Рисунок 2 – Етапи проведення аналізу оборотних активів підприємства

Загалом вважають, що фінансування змінних оборотних активів доцільно використовувати короткотермінові джерела, а для постійної їхньої частини – довготермінові.

Формування та аналіз оборотних активів – основний напрям у налагодження діяльності та фінансового стану підприємства. Виділення оптимального співвідношення джерел формування оборотних коштів у сфері виробництва та обігу має важливе значення для задоволення усіх потреб грошовими коштами, дотримання виробничої програми, а ще є основним із чинників, що підвищують ефективність використання оборотних коштів.

Список використаних джерел:

1 Пархоменко О. П. Оборотний капітал в умовах глобальних викликів: формування та використання. Луганськ: Вид-во «Ноулідж». 2012. 216 с.

2 Носирев О. О., Бабіч І. Є., Попова В. О. Формування механізму управління оборотним капіталом промислового підприємства у кризових умовах господарювання. *Вісник НТУ "ХПІ" Серія «Економічні науки»*. 2020. doi: 10.20998/2519-4461.2020.2.93.

3 Носирев О. О. Лебединська Д. І. Механізм управління оборотним капіталом підприємств промисловості. Збірник мат-в конференції «*Фінансова система України в умовах економічної та фінансової глобалізації світу*». Том 2. Київський інститут банківської справи, 2017. С. 96-98.

4 Соляник Л. Г. Оборотні засоби промислового підприємства: оптимізація управління: монографія. Дніпропетровськ: Вид-во НГУ. 2009. 239 с.

Полещук І.О.

магістр кафедри міжнародного бізнесу та фінансів

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Управління фінансовою стійкістю є однією з найважливіших задач фінансового менеджменту підприємств в сучасних економічних умовах. Підвищення ефективності діяльності організації багато в чому залежить від обґрунтованості, своєчасності і доцільності прийнятих управлінських рішень в даній сфері.

Актуальність дослідження визначається тим, що фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансово-економічної діяльності організації. Досягнення прийнятного рівня фінансової стійкості є для будь-якого підприємства необхідною умовою функціонування і стабільного розвитку в сучасній ситуації конкурентного середовища що зумовлює необхідність активних управлінських дій в даній сфері.

Теоретичні та практичні аспекти аналізу та управління фінансовою стійкістю підприємств розглядалися в працях таких зарубіжних економістів,